

за съчинение темата: *значеніето на Ц-градъ за Българитѣ*, то ще трѣба да покажемъ важността на Турската столица за Българитѣ, въ нравствено, черковно, политическо, търговско и промышлително отношенія. Таквази обшира задача ще поиска, разумѣва са, и съчинение съ значителенъ обемъ. Наопаки ако стѣснѣхмы темата, като я опрѣдѣлимъ ей-тъй: *търговското значеніе на Цариградъ за Българитѣ*, тогази трѣба да разкрыймы само една, а не петъ страни на темата и слѣд. съчиненіето ще са ограничи въ по-малъкъ обемъ. — Въ съкый случай пълнотата на съдържаніето изысква, щото съчиненіето да отговаря на темата, сир. да заключава сичко, което са съдържа въ темата, ни по-много по-малко. Ако съчиненіето заключава въ себя си не сичкитѣ мысли, които истичатъ отъ главната, тогазы то ще излѣзе по-малко отъ своята тема; ако ли съчиненіето допира до таквызи предмѣты, които не са относятъ на главната мысль, то ще излѣзе по-голѣмо отъ своята тема; ако въ описаніето на една морска буря не са покаже гибелното вліяніе на вълнитѣ върху кораба, то съчиненіето ще излѣзе по-малко отъ темата си, и слѣд. неще бѣде пълно; ако ли авторътъ наедно съ туй изобрази и бурята по сухо, съчиненіето ще излѣзе по-голѣмо отъ темата си, и тогазы то ще отговаря на друга по-голѣма тема: *буря по море и по сухо*.

3) *Сгразмѣрността* на частитѣ отъ съчиненіето състои въ туй, щото сѣка отъ тѣхъ да бѣде развита съобразно съ своята важность въ отношеніе къмъ другитѣ части. — Сѣко съчинение състои отъ три части: *начало или пристѣпъ, изложение и заключение*.

а) Началото съдържа въ себе си: общый единъ погледъ на предмѣта на съчиненіето, главната мысль която искатъ да докажатъ или да отхвърлятъ, цѣльта която си пред-